BIZKAIKO KIROL EKOSISTEMA 2026

Kirola pertsona guztientzat bizitzan zehar

HORIZONTEA

Kirola gizarte-eragile gisa. Kohesiorako, osasunerako, ganaperi jasangarrirako, ongizaterako eta inklusiorako tresna bat da.

KIROLEN ZUZENDARITZA NAGUSIAREN BIDA-ESPARRUA

EKINTZARAKO ARLO ESTRATEGIKOAK

Azpiegiturak · Ekitaldiak · Talentua · Ohiturak · Kirol autoktonoa · Prestakuntza-Kudeaketa · Aniztasunarekiko arreta · Eskola-kirola · Kirol-arduera indartzea · Kirola eskuragarri pertsona guztientzat · Erreferentetzatea

HELBURUAK

- DIGITALIZAZIOA
- LANKIDETZA
- PROFESIONALIZAZIOA

BALIOAK

Ekitatea · Kulturarte-kotasuna · Errespetua · Inklusioa · Iraunkortasuna · Kohesioa

ACES EUROPAREKIKO KONPROMISOAK

- Osasuna hobetzea
- Aniztasuna gozatzea
- Joko ganbela sustatzea
- Komunitate-sentimendua

ARAU-ESPARRUA

SISTEMA INSTITUCIONAL ETA ARTAUNDIKOAK	FORU-ARAUDI ESPECIFIKOA	PLAN SISTEMIKOAK ETA ESTRATEGIKOAK
· Foruak · Autonomia Estatutua · Kirolaren Legea	· Fiskalitatea · Gardentasuna · Berdintasuna · Etorkizun handiko kirolarientzako laguntza	· Bizikleten mugikortasuna · Osasuna · Gaztena · Inklusioa

Bizkaia · kirolur · BIZKAIA EUROPAKO KIROL LURRALDEA · TERRITORIO EUROPEO DEL DEPORTE

BIZKAIKO FORU ALDUNDIAREN KIROL-INBERTSIOA

INBERTSIO OSOA

BFAren aurrekontu osoaren %0,5a da

57,9 MILIOI €

- % 75 — Garraio, Mugikortasun eta Turismo Saila
- % 20,5 — Kirolen Zuzendaritza Nagusia
- % 4,5 — Ingurune Naturala eta Nekazaritza Sustatzeko Saila

2025EKO AURREKONTUAREN BANAKAPENA

- % 87 AZPIEGITURA
  - % 86,7 Kirol-azpiegitura
  - % 0,3 Federazioak
  - % 4,2 Eskola-kirola
  - % 1,8 Bizikalete
  - % 0,8 Ekitaldiak
  - % 0,2 Emakumeen kirola sustatzea
- % 13 PROGRAMAK ETA LAGUNTZA

2026-2029RAKO AURREKONTUAKO INBERTSIO ALDAKETA

+4,5 MILIOI € INSTALAZIO BERRIETARAKO

ELKARRIZKETARAKO GUNEAK

- **UDAL KIROLA** — BILBOKO UDALAREN KIROL MAHAIA: Udalaren kirol politikan eragina duten gaiei buruzko aholkularitza, informazio, formazio, lankidetza eta bitartekaritzako organoa. UDAL-KIROLEKO ARAUDIAREN ETA TEKNIKAREN TORNATZAK (BFA): Udaleko kirol-sistema sendoago, lotugabe eta ugaliago emateko beharrezko datuen aldeko erpuruzko esperientzia eta kontzeptu-politzeko guneak.
- **KIROL FEDERATIBA** — ERAKUNDE ARTEKO MAHAI TEKNIKOA: Aldundien eta Euskal Jaurlaritzaren artekoharremanak.
- **ESKOLA-KIROLA** — ESKOLA KIROLAREN BATZORDEA: Aldundiaren, udalen eta federazioen artekoharremanak.
- **JOKO GARBIA** — KIROLALDE KIROLEKO INDARKERAREN AURRAKO EUSKAL BATZORDEA: Indarkeriazko portaerak prebenitzea eta jokoganba sustatzea da helburu, arreta berezia eskainiz eskola-kirolari, federazioetan eta erreferentziazko aldundiak, federazioak, Ertzainitza eta unibertsitateak.
- **DIBERTSITATE (FUNTZIONALA)** — DESGAITASUN-MAHAIA: Kolektibo horren beharrei erantzuteko organo espezifikoa.
- **KIROL-SISTEMA** — KIROLBIDE PROben THINKING CENTERa: Hauspartekotasuna eta berrikuntzarako gunea, kirolaren kudeaketa berritzaile eta parametrizatu, kontrolatutakoak adituekin.
- **ESKU-HARTZE SOZIALA** — ELKARRIZKETA ZIBILERAKO MAHAIA: Administrazioa gizarte-erakundeekin Korkotatzeko tokia.
- **HAURREN BABESA** — ADINGABEEN ETXEEN FOROA: Adingabeen babesera eta ongizatera bideratutako espazioa.
- **ADINEKOAK** — ADINEKOEN KONTSEILIA: Adinarekin lotutako kontsultagoa sustatzeko partaidetza-forua. EUSKADI LAGUNKOIA SAREA: Adinekoekin lagunkoiak udalerrien euskal sarea.
- **EMAKUMEAK ETA GENERO-BERDINTASUNA** — BIZKAIKO EMAKUMEEN PARTAIDETZARAKO KONTSEILIA: Erakunde feministen, emakumeen elkartzeen eta emakumeen eta sizonen berrintasuna lortzen lagundu duten gaiak ertzetik eta erakundeetan parte hartzeko organoa.
- **GAZTAK** — −30 — EGK: 60 gazte-erakunde baizen dituen sarea.

EKOSISTEMAKO ERAGILEAK

BIZKAIKO FORU ALDUNDIA

- EUSKARA, KULTURA ETA KIROL SAILA
- KIROLEN ZUZENDARITZA
- GIZARTE EKINTZA SAILA
- ENPLEGUA, GIZARTE KOHESIOA ETA BERDINTASUNA SUSTATZEKO SAILA
- AZPIEGITURETARAKO ETA LURRALDE GARAPENERAKO SAILA
- GARRAIOAK, MUGIKORTASUNA ETA TURISMOA SUSTATZEKO SAILA

EUSKO JAURLARITZA

- JARDUERA FISIKOAREN ETA KIROLAREN ZUZENDARITZA
- OSASUN PUBLIKOAREN EUSKAL ERAKUNDEA

UDALAK

- 113 UDAL
- 10 ESKUALDETAN ANTOLATUTA

ERAKUNDEAK

SEKTORE PRIBATUA ETA ZERBITZUAK

- UDAL-KIROLERAKO KIROL-ZERBITZUEN OPERADOREAK
- OPERADORE PRIBATUAK
  - +83 ikastetxe eta gimnasio pribatu
- OSASUN- ETA KIROL-ZERBITZUETAKO OPERADOREAK

HERRITARRAK

Kirola pertsona guztientzat bizitzan zehar

KIROL ANTOLATUA

- ASFEDEBIKO KIDE DIREN 45 KIROL-FEDERAZIOAK
- +1.500 KLUB
- KIROL-BOLUNTARIOAK
- GURASO-ELKARTEAK ETA IKASTETXEAK

EZAGUTZA ETA LAGUNTZA

- KIROL-PRESTAKUNTZAKO ZENTROAK ETA ERAKUNDEAK
- OSASUNEKO ETA KIROLEKO IKERKETA-ZENTROAK
- ADITUAK ETA ZERBITZU AURRERATUETAKO ENPRESAK

GIZARTE-SEKTOREA ETA -INKLUSIOA

- OSASUNEKO ETA GIZARTERATZEKO ERAKUNDEAK
- GIZARTE-KOHESIOK O ERAKUNDEAK BILTZEN DITUZTEN SAREAK
- KIROL INKLUSIBOA TRESNA GISA ERABILTZEN DUTEN GIZARTE-ERAKUNDEAK

ZERBITZUAK

Bizkaiak kirola bultzatzen du, bizitza pertsona guztientzako eragile sozial gisa, askotariko zerbitzuak eta lankidetzakoaak dituen ekosistema baten bidez.

KIROLERAKO LAGUNTZA ETA KIROLAREN GARAPENA

1. **ESKOLA-KIROLA BULTZATZEA** — Kirol-ohiturak sustatzea eta hezkuntza-garapen integrala ingurune seguruetan, 147 gurasO-elkartek, 1.500 klubek eta 60.000 ikasleek baino gehiagok parte hartuta. (BFA, ikastetxeak eta klubak)
2. **KIROLEAN EUSKARA SUSTATZEA** — Eskola Kirola eta Bikoa bezalako programen bidez, eta Athletic Clubarekin eta Bilbao Basketekin alianza estrategikoak eginez. (BFA eta kirol-erakundeak)
3. **FEDERAZIOEI ETA KLUBEI LAGUNTZA** — Kirol Etxearen, ASFEDEBIren eta Bizkaialde Fundazioaren bidezko aholkularitza-, laguntza- eta bailabide-zerbitzuak. (BFA eta federazio-egituraki)
4. **ETORKIZUN HANDIKO KIROLARIENTZAKO LAGUNTZA** — Kirol-talentua garatzeko zerbitzu teknikoak, biomedikoak, prestakuntzakoak eta materialak. (BFA)
5. **UDALEI LAGUNTZEKO BALIABIDEAK** — Dibertsitate funtzionalari buruzko laguntza teknikoa, prestakuntza, kirol-instalazioen direktorioa eta bilatzailea. (BFA)
6. **DIRULAGUNTZAK ETA ZERGA-ARINKETAK** — Kirol-klubak eta -federazioak garatzeko dirulaguntzak eta zerga-onurak. (BFA)
7. **KIROL-SEKTOREA PROFESIONALIZATZEA** — Kiroleren Euskal Eskola (E.J), KITEB (Bizkaiko Kirol Irakaskuntzen Zentro Bereziduna), KAT (Euskadiko Kirol Kudeatzaileen Elkartea), 3K programa (EuskaIT, Elkarlantzunenako Euskal Fundazioa) eta Euskal Autonomia Erkidegoko Jarduera Fisikoaren eta Kiroleren arloko Profesionalen Erregistroa (EJ).
8. **BOLUNTARIOEI LAGUNTZEA** — Eskola Laguntzaile programa, eskola-kirolean bolontarioetza indartzeko. (Bizkaiko Saskibaloi Federazioa)
9. **KIROL-BERRIKUNTZA** — GovTech Lab Bizkaia (BFA) eta Kirol Metodologi Lab (Getxo Kirolak) bezalako ekimenak.
10. **KIROL-EKITALDIAK** — Lurraldean astean 1.000 ekitaldi baino gehiago bultzatzea. (BFA, federazioak, udalak eta agente pribatuak).

OSASUNA ETA ONGIZATEA

11. **KIROLA AIRE ZABALEAN EGITEA** — Kirolguneen sarea eta 100 klub baino gehiago, ingurune naturalean kirola modu antolatuan edo autonomoan egitea erraztendutenak. (BFA, udalerriak, federazioak, klubak eta agente pribatuak).
12. **ADINEKOEN ONGIZATEA SUSTATZEA** — Zahartze aktiboko programak, EtxeTIC bezalako zerbitzuak eta Nagusi Intelligence Center-etik ezagutza sortzea. (BFA eta zaharrtzearen arloko berrikuntza-ekosistema).
13. **OSASUN FISIKOA ETA MENTALA SUSTATZEA** — Udaleko kirol- eta osasun-programak (Getxo, Bilbo, Igorre, Leioa eta Sestao) eta inklusio-ekimenak Athletic Club Fundazioarekin eta Bizkaiko Osasun Mentaleko Sarearekin.
14. **OSASUNAREN ETA KIROLAREN ARLOKO IKERKETA** — Euskal Herriko Unibertsitatearekin lankidetzan, zaharrtze aktiboari eta jarduera fisikoari buruzko ezagutza sortzeko ekintzak. (EHU eta kirol-ekosistema).

GIZARTE-INKLUSIORAKO KIROLA

15. **HAURREN BABESA** — Kirola On, 7kartel Beltza eta Errespetua (BFA), ATERPE (Athletic Club Fundazioa) nahiz Zain bezalako programak eta gizartte-inklusiorako ekimenak, hala nola Baikuba.
16. **DIBERTSITATE FUNTZIONALA** — Kirol inklusibo eta egokituko programak, eskola-kirol egokituarekin eta 20 udalerrin baino gehiagori lagundzekoak. Bizkaiko Kirol Federazioaren Federazioarekin, Hozten, Athletic Club Genuine, Arraun Eskola Inklusibo eta naranjak erakundeekin, hala nola Gaituzsport, Fekoor, Ametzen, Gorabide, Down Sindromearen Fundazioa, Gaude eta Salatu.
17. **KULTURA ARTEKO ANIZTASUNA** — Bihotz Kantxa (Bilbao Basket Fundazioa eta Bilboko Udala), Europako SPIRIT proiektua (Bilboko Udala) eta Harreraguneren gizarte- eta kirol-bitartekotzako zerbitzua Bilboen (EJ eta Bilboko Udala).
18. **GENERO-BERDINTASUNA ETA SEXU-ANIZTASUNA** — Zure Taldekoa Gara (EJ) delakoaren bidez sustatutako programak: zein klub eta federazioetako berdintasun-planak (BFA).

KIROL-EKOSISTEMA

- 439KM BIDEGORRI
- 14 ARRAUN-PABILOI
- 6 IGERIBIDEAK
- 47 IGERILEKU KLIMATIZATU
- SAN MAMES
- 66 PABILOI
- 118 FUTBOL ZELAI
- 16 ESKALADA
- 44 KALISTENIA
- 4 BELODROMO
- 10 ATLETISMO PISTA
- 99 PADEL PISTA
- KIROL AUTOKTONORAKO ESPAZIO BEREZIA
- 6 PARKOUR
- 82 TENIS-PISTA MUNIZIPAL
- +370KM IBILBIDE TXIKIKO BIDEXKA
- +840KM IBILBIDE HANDIKO BIDE
- 120 FRONTOI ITXI
- 20 PUMP TRACK
- +90 UDALERRITAN KOLESTEROLAREN IBILBIDEAK

AZPIEGITURAK

+1.800 KIROL INSTALAZIO

- Oniko kirol-azpiegituren sarea
- % 85 PUBLIKOAK — 600 biztanleko instalazio bat, lurralde osoan banatuta.
- Aire zabaleko kirol azpiegituren sarea
- Kultura-nortasuna zaintzeko azpiegitura-sarea

ITURRI NAGUSIAK

- Kirolaren Europako Eskualdearen hautagaitza 2026 – Bizkaia (Bid File ACES EUROPE galdetegia)
- Erakunde-atariak (BFA, Eusko Jaurlaritza eta udalak) eta web-iturri espezializatuak.
- «Bizkaiko kirol-ohituretl buruzko aztertenak 2020» txostena. (BFA)
- Txosten propioak (BFA)
- Elkarrizketak funtsezko eragileel.

INFORMAZIO GEHIAGO

BALIABIDE TEKNOLOGIKOAK

- **KIROL TXARTELA** — 49 udaletako instalazioetarako sarbidea. 90.000 erabiltzaile baino gehiago. (EJ)
- **INSTALAZIOEN ERROLDA** — 4.500 kirol-espazio baino gehiago mapa interaktibo batean. (EJ + BFA)

BIDEOAK, GIDAK, BALIABIDEAK ETA ONLINE PRESTAKUNTZA

- Gai askotakoak
  - Zahartze aktiboa
  - Nutrizioa
  - Kalistenia
  - Parkour
  - Eskalada
  - Igerketa itsasoan
  - Kolesterolaren ibilbideak
  - Berdintasuna
  - Kudeaketa
  - Proposak
  - Kirol-ohiturak
  - Parke bio-osasungarriak
- KITEB Eskola (ASFEDEBI)
- Prestakuntza (BFA)
- Kirol Eskola (EJ)

WEB ATARIAK

- Kirolbide PRO (BFA)
- Kirolur (BFA)
- Kirola On (BFA)
- Jardueren agenda (BFA)
- Kirol-argitalpenak Bizkaia.eus-en (BFA)
- Argitalpen zientifikoak (Beste erakunde batzuk)

TRESNA DIGITALAK

- Eskola Kirola (BFA)
- Bizkaibizi (BFA)
- Igerribideak (BFA)
- GeoBizkaia (BFA)
- Kolesterolaren ibilbideak (BFA)
- Beste batzuk (eragile pribatuak)

ERRETRATU DEMOGRAFIKOA

BIZKAIA

- 113 UDAL
- + 1,1 MILIOI BIZTANLE

0-5 urte	6-16 urte	Gazteroa (17-30 urte)	Helduaroa (30-65 urte)	Hirugarren adina (65-74)	Hirugarren adin aurreratua (75-84)	Laugarren adina (85+)
%4	%8	%11	%50	%10	%9	%6

KIROL PRAKTIKA

- %82,3 — BIZTANLERIA AKTIBOA DA — «Soilik % 1,7 jotzen da sedentariotzat»
- %7,3 — KIROL BATEAN FEDERATUTA DAGO — «83.700 lizentzia baino gehiago ditugu. 14 partsonatik 1 federatuta dago»
- %92,3 — ESKOLA ADINEAN PARTE HARTZEN DUTENAK — «Europako parte-hartze tasarik handiena»

Ideas4innovation: Ikerketa eta Kontzeptualizazio Zuzendaritza | Make it Visual Diseinu grafikoa